

Kam bi Tito bežal, če bi se pojavila potreba njegovega bega? Zanimiv predmet predavanja

O tem in drugih vprašanjih je razpravljal Alex N. Dragnich, profesor za politično vedo na Vanderbilt univerzi, ki je bil kot ameriški predstavnik tri leta v Jugoslaviji.

CLEVELAND. — V soboto je predaval pred City Club Forumom dr. Alex N. Dragnich, profesor politične vede na Vanderbilt univerzi. Dr. Dragnich, ki se je nedavno vrnil iz Jugoslavije, kjer je bil tri leta na čelu Ameriškega informacijskega in kulturnega programa, je govoril o predmetu: "Ali je čas za revizijo naše jugoslovanske politike?"

Na vprašanje, kje bi Tito iskal zavetja, če bi ga bil potreben, je dr. Dragnich odgovoril: "Jaz ne vem, kdo bi ga sprejel. Morda Argentina."

Nato je bil vprašan, če so ljudje v Jugoslaviji, ki prejemale pisma in pakete iz Amerike, v nevarnosti.

"Na splošno ne," je odvrnil. — "Toda če so prejemniki paketov in pism znani kot protirežimovci in proameriški nazorovi, tedaj se nanje ostro pazi."

Komunisti so vsi enaki
Dr. Dragnich je opozarjal, da ko imamo posla z jugoslovanskimi komunisti, ne smemo nikoli pozabiti, da imamo opravka z individui, ki niso po svojih moralnih standardih prav nič drugačni od drugih komunistov. "Mi ne moremo niti misliti na reševanje vprašanja, dokler nismo pri volji priznati, da nadaljevanje naše sedanje politike napram Jugoslaviji ni nikakr odgovor na prejšnja vprašanja," je rekel. — Nato je sugeriral tri smernice akcije:

Prvič, ali ukinemo vojaško pomoč Jugoslaviji, če pa sprevidimo, da je uместna, tedaj izdelamo formulo, na katere podlagi bi se Jugoslavija res lahko mobilizirala za pomoč svobodnemu svetu v primeri sovjetske agresije.

Potreba po reformah
Drugič, ako mislimo nadaljevati z našo pomočjo v sedanjem obsegu, tedaj moramo izdelati načrt za nadomestitev Titovega režima z demokratično vlado, ali pa moramo vztrajati z zahtevo po uvedbi gotovih osnovnih reform, ki bi jamčile jugoslovanskemu ljudstvu pravice vsaj do neke mere.

Nemški diplomati pravijo, da Malenkov ni Stalinov naslednik

BONN, Nemčija. — Nemški diplomati so mnenja, da Georgij Malenkov kljub svojem naslovu premijera, ni Stalinov dedič in naslednik in da tudi najbrž nikoli ne bo.

Oni pravijo: V triumviratu, ki vlada zdaj Sovjetiji in ji utegne vladati še dolgo časa, drži Molotov ravnotežje sile med Malenkovim in Berijem.

Tako da je hotel Stalin in tako bo ostalo, dokler bo en tekme ubil drugega ali dokler bo sta oba uničena, nakar bo nastopila nova osebnost.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči oblačno, deževno in bolj toplo.

TITO JE NA POTU V ANGLIJO

Tito je na potu v London, kamor hiti zaradi razvojev v Sovjetiji.

LONDON. — Jugoslov. tiskovna agencija naznanja, da je Tito odpotoval na svoj uradni obisk v Veliko Britanijo.

Tito, ki ima prispeti v Anglijo 16. marca, je za en cel teden pomaknil naprej datum svojega odhoda oz. prihoda v London, čemer je vzrok nenadna smrt Josipa Stalina.

Jugoslov. predsednik potuje po morju; spremljajo ga rušilci angleške kraljeve mornarice. — Njegov nagel odhod vsekakor pomeni, da pričakuje Jugoslavija važnih mednarodnih sprememb.

Tiskovna agencija Tanjug poroča, da spremljajo Tita sledeči osebnosti: zunanji minister Koca Popović, zunanji podminister Aleš Bebler, vice-admiral Josip Cerni, minister na razpoloženju dr. Sloven Smolaka, general-major Milan Zezelj in general-major Miloš Sumonja.

GLASGOW, Škotska. — Proti Titovem obisku Velike Britanije je dne 8. marca protestiralo nad 3,000 škotskih katoličanov.

Izjava Trockijevega morilca Jackson-Mornarda v Mehiki

Pravi, da svet ne ve, kaj bo izgubil s smrtjo velikega Stalina.

MEXICO CITY. — Mož, ki je umoril Leona Trockega, enega izmed ustanoviteljev sovjetske diktature, kateremu se je delal prijatelj ter mu s sekuro razklal glavo, je v sredo zvedel, da je Stalin blizu smrti. Ob tej priliki je rekel "Svet se ne zaveda, kaj bo izgubil s Stalinom."

Misteriozni Frank Jackson-Mornard, ki je ubil Trockega v avgustu leta 1940 v njegovi obzidani vili v Mehiki, je dalje rekel, da je bil Stalin "voditelj svetovnega miru".

Mornardu, ki živi v jetnišnici luksuzno življenje, kjer ima na razpolago dve sobi in hotelsko hrano, poteče njegova kazen 1. 1958, toda sodo, da bo že prihodnje leto pod "parolo" izpuščen na svobodo.

Konec "letečih trdnjav"

WASHINGTON. — Tukaj je bilo naznanjeno, da ne bodo poslej več gradili tako zvanih "letečih trdnjav", to je velikih štirimotornih bombnikov B-29 in B-50. Ti bombniki so bili poganjani s propelerji. Poslej bodo vsi bombniki — težki in lahki — poganjani z jet silo, ki deluje brez propelerjev.

Eksplodizija dveh bomb v Tuniziji

TUNIS. — V evropskem mestnem delu je v soboto eksplodiralo dveje bomb. Ubit ali ranjen ni bil nihče, materialna škoda je neznatna.

Potres na Norveškem

PARIZ. — Iz Osla poročajo, da je bil v Norveški dne 7. marca potres, ki je bil najhujši iz leta 1904.

Novi grobovi

Anna Krall
V ponedeljek ponoči je umrla v Doctor's bolnišnici Mrs. Anna Krall, žena Adalphi Kralla na 100 E. 267. St. Pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod na Lakeshore Blvd. Podrobnosti jutri.

Alex Globočnik
Po daljši bolezni je umrl na svojem domu na 426 E. 160. St. Alex Globočnik, star 69 let. Pogreb oskrbuje železov pogrebni zavod na E. 152. St. Podrobnosti jutri.

Konec stare ustanove; slovo "poulične" od Clevelanda

CLEVELAND. — V nedeljo je ulična "štrikara" ropotala po vseh progah mestnega tranzitnega sistema, ko je jemala slovo od mesta, kateremu je poulična železnica dolgo služila.

Tu gre za nove vozove poulične železnice, ki jih je mesto komaj pred nekaj leti kupilo. Ti vozovi so bili namreč prodani mestu Torontu v Ontario, Kanada, kamor so bili poslani že vsi, razen pet in dvajsetih, ki bodo poslani v Torontu 22. marca.

Promet s starimi vozovi poulične deloma se traja v nekaterih mestnih predelih, toda tudi tam bo kmalu ukinjen.

Voz poulične za preteklo nedeljo je naročil Cleveland Railroad Club. Ob pol enajstih dopoldne je stopilo na Public Square v voz kakih 70 članov kluba, časnikarjev in fotografov, ki so se odpeljali po vseh mestnih progah poulične, kolikor jih je še ostalo. Mimogrede so se ustavljali, izstopali, fotografirali prizore, pa zopet nadaljevali svojci pot. Po mestu so se vozili polnih sedem ur.

Sovjetija pripravlja napad na Perzijo?

NEW YORK. — Bivši sovjetski general Aleksij Markov, poveljnik sovjetskega letalstva v drugi svetovni vojni, ki je pribežal k Amerikancem, je objavil, da Sovjetija pripravlja napad na Perzijo. V ta namen je zbrala 15 divizij, medtem ko bodo sovjetski bombniki napadli angleško ladje v perzijskem zalivu. Petrolejskih vrelcev ne bodo bombardirali, ker jih hočejo dobiti Sovjeti v ruke nepoškodovane. Rdeča armada bo prodirala v Iran v šestih smereh, padalci pa bodo presekali transjordanško železnico, da Angličani ne bodo mogli poslati ojačanj. V Iranu samem bo medtem sovjetska peta kolona opravila svoje za lahek prevzem oblasti po rdečih komisarjih.

Grofica Aleksandra Tolstojeva, hči slavnega ruskega pisatelja in filozofa Leva Tolstega, je izjavila, da utegne biti Stalnova smrt morda "prvo znamenje bližajoče se osvoboditve ruskega ljudstva".

Masarykova hči naj stalno ostane v Ameriki

WASHINGTON. — Senatar Herbert H. Lehman, demokrat iz New Yorka, je vložil zakonsko predlog, da se dovoli dr. Alice Masarykovi, hčeri Tomaža Masaryka, očeta češkoslovaške republike in njenega prvega predsednika, stalno bivanje v Združenih državah. Alice Masaryk je tukaj zaposlena s socialnim delom in z radio-oddajami Glasu Amerike in Svobodne Evrope.

Nesreča avtobusa v Kaliforniji

LOS ANGELES. — Tukaj se je neki Greyhound avtobus zaletel v steber nekega mostu, pri čemer je bilo 27 oseb ranjenih, med temi štiri kritično.

POMPOZEN POGREB SOVJ. VODITELJA JOS. STALINA

Po vsej Sovjetiji je ob času pogreba otrpnilo življenje za pet minut. — Prav tako po vseh "ljudskih demokracijah".

MOSKVA. — Včeraj se je vrtil veličastni in pompozni pogreb Josipa Stalina, umrlega diktatorja Sovjetske zveze in vsega komunističnega sveta. Med ostalimi veličinami so prišli na pogreb tudi voditelji sedmih drugih držav. Sovjetska agencija Tass je sporočila, da so prišli sledeči premijerji: Chou En-Lai iz Kitajske, Urho Kekkonen iz Finske, Gheorghe Gheorghiu-Dej iz Rumunije, Boleslav Bejrut iz Poljske, Matyas Rakosy iz Madžarske, Otto Grotewohl iz Vzhodne Nemčije, Vuklo Červenkov iz Bolgarije in Klement Gottwald iz Češkoslovaške.

V ponedeljek opoldne je bil ustavljen v Moskvi in po vsej državi za pet minut ves promet ali bolje rečeno — vse življenje. — Opoldne so zagrmle v Moskvi in po vsej Sovjetiji topovske salve, lokomotive in sirene parnikov ter tovarni so zabrligale v zadnji pozdrav umrlemu voditelju vse od polotoka Čukotska, ki leži skoraj v vidiku Alaske, do Pečanga (Petsamo) v bližini norveške obale, in od iranske meje do Novaje zemlje v Arktiku.

Prav tako so grmeli topovi in brizgale piščali ter sirene v "ljudskih demokracijah", kjer je tudi pet minut počivalo vse delo in vse življenje.

Sovjetsko časopisje je natrpno slavospevom umrlemu. "Ti boš zmerom z nami!" je zapisal Mihajl Šolohov, avtor pesmi "Tiho teče Don."

PARIZ. — Francoski vojni veterani, med njimi vojaki, ki so se borili v Koreji, so postavili častno stražo ob grobu neznanega vojaka. To dejanje je v protest proti naredbi vlade, ki je odredila, da se imajo ob času Stalinovega pogreba izvesti zastave na poldrogu.

Oživljenje nad med ruskimi emigranti v Ameriki

Tolstojeva hči izraža upanje za skorajšnje osvobođenje ruskega ljudstva; tudi Kerenski je poln upanja.

NEW YORK. — Med sloviti mi Rusi, ki so zbežali iz svoje domovine pred komunističnim režimom, so s Stalinovo boleznijo oživljene nade, da je rusko ljudstvo zdaj bliže svoji svobodi.

Grofica Aleksandra Tolstojeva, hči slavnega ruskega pisatelja in filozofa Leva Tolstega, je izjavila, da utegne biti Stalnova smrt morda "prvo znamenje bližajoče se osvoboditve ruskega ljudstva".

Aleksander Kerenski, ki je bil na čelu prve ruske provizorične vlade, dokler je ni leta 1917 vrgla boljševiška revolucija, je izjavil, da ga vest o Stalnovi bolezniji "navdaja z upanjem".

EKSPLOZIJA V TRSTU

TRST. — Dne 8. marca je tukaj eksplodirala ročna granata v pretepu med policijo in neofašističnimi izgnanci. Ranjenih je bilo 23 oseb. Policija pravi, da je granato vrgel eden izmed izgnancev.

Blokiranje ceste v Berlin

BERLIN. — Sovjetske obmejne straže so v ponedeljek nenadoma in nepričakovano zaprle cesto med Zapadno Nemčijo in Berlinom. Sodi se, da so to storile v nekako komemoracijo Stalinovega pogreba.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Iz Floride se je vrnila — Mrs. Marie Bohar, lastnica Bohar's Beauty Salon v SND, se je vrnila iz Floride in je spet na razpolago svojim strankam.

Redna seja — Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ ima v sredo ob 7:30 zvečer redno sejo v SND na Holmes Ave.

V bolnišnici — Miss Eva Trškan, 15422 Calcutta Ave., ki jo je 28. feb. na poti domov zadel avto, pri čemer si je zlomila nogo, je še vedno v novi Glenville bolnišnici. — Obiski so dovoljeni.

Na obisku — Mr. in Mrs. Joe Jerich iz Ely, Minn., ki sta bila poldrugi mesec na obiskih, sta se ustavila tudi v Clevelandu pri svoji hčerki in pri Mrs. Marsich na 1246 East 59 St., sestri Mrs. Jerich. Domov se vrne v sredo.

Redna seja — Podružnica št. 15 Slov. ženske zveze ima v sredo ob osmih zvečer sejo v navadnih prostorih.

Iz bolnišnice — Mrs. Mary Marolt, 13820 Argus Ave., se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za darila, cvetlice ter voščilne karte. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

Kdo je našel — Nekdo je izgubil zlato verižico z velikim obeskom v nedeljo zjutraj neke okoli cerkve sv. Vida. Pošten najditelj naj pokliče RE 1-9607 popoldne do 2. ure.

Lepa ugodnost — Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave., lastnik John Susnik, vzame stare čistilce pri nakupu novih ugodno v račun. Več v oglasu trdke.

Napad na ladje rdeče Kitajske

TAIPEH, Formoza. — Kitajska nacionalistična mornarica je v nepričakovanem napadu napadla komunistične ladje ob obali Kwantung province. Poročilo dostavlja, da so nacionalisti eno ladjo zaplenili, več drugih pa občutno poškodovali.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Včeraj je obiskala v Beli hiši predsednika Eisenhowerja in njegovo ženo madame Čangkajšek, žena kitajskega generalisima na Formozi. Po razgovorih so imeli čaj.

CLEVELAND. — Anthony Krehmarek, večletni komunistični glavar v Clevelandu, je nenačakovano izginil. Po vsej priliki je šel v "podzemlje."

WASHINGTON. — Državni tajnik John Foster Dulles je včeraj dejal, da Stalnova smrt ne bo povzročila nikakih sprememb v politiki Združenih držav. Dejal je tudi, da je po njegovem mnenju diktatorjeva smrt okrepila prilike za svetovni mir.

BEOGRAD. — Jugoslavija bo danes pokazala prva jet-letala, ki jih je prejela od Združenih držav. Piloti, ki bodo z njimi letali, so bili izvežbani v Zdr. državah.

VALLETTA, Malta. — Ko je jugoslovanska ladja, na kateri potuje maršal Tito v Anglijo, pasirala včeraj skozi Sicilsko ožino, sta se ji pridružila dva angleška rušilca, ki jo bosta spremljala do Anglije.

answer the call!

Give!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 48 Tues, March 10, 1953

Revolucija žre svoje otroke

Stara zgodovinska resnica je, da revolucija požre sama svoje otroke. Vodialne osebe krvavih revolucij se ponavadi med seboj pobijejo. To je bilo v francoski revoluciji, isto v rusko-komunistični, ko je dal Stalin pobiti skoro vse svoje nekdane sodelavce.

Dr. Fabian, judovski voditelj na Madžarskem, sedaj v emigraciji, bivši predsednik madžarske neodvisne stranke, je napisal za revijo "America" zelo zanimiv članek, kjer opisuje, kako so že dosedaj končali vsi, ki so sodelovali pri znanem procesu proti kardinalu Mindszentyju, kjer so z raznimi drožmi in nasilji strli vse kardinalove telesne in duševne moči. Tu se očividno kaže, kako Sovjeti v Moskvi poplačujejo svoje agente, ki se jih poslužujejo pri mučenju in uničevanju protikomunistov.

Dne 9. februarja letos je prišla iz Budapešte vest, da je bil odpuščen minister pravde, bivši polkovnik Gyula Decsi. Takoj po odstranitvi iz vlade je bil obtožen špijonaže za Združene države. Decsi je vodil preiskavo proti kardinalu Mindszentyju. Četrti dan po aretaciji se je pričelo kardinalovo mučenje. Prvo njegovo zaslišanje se je vršilo celih 82 ur brez prestanka. Kardinalovi zasliševalci so se po vrsti menjavali, prelat pa je moral ves ta čas stati pokonci in se je zrušil šele, ko so privedli pred njega njegove najbližnje sodelavce, pretresljivo jokajoče in vse krvave.

Zdaj je voditelj tega strahotnega zasliševanja obtožen veleizdaje in špijonaže, kakor je bil kardinal Mindszenty. Vse kaže, da bo Decsi končal na vislicah, ali pa ga bodo zadržali v ječi.

Od šestnajstih agentov tajne policije, ki so sodelovali pri aretaciji madžarskega kardinala, si je rešil življenje le eden in sicer Paul Figura, ki je zbežal iz Ogrske dvajset dni po kardinalovi aretaciji in je prvi odkril dejstva, kako so zasliševali in mučili kardinala.

Polkovnik Gyula Osko, ki je bil vodja oddelka, ki je aretirala kardinala, pa ni bil tako srečen. Ko je skušal pobegniti preko avstrijske meje, ki je bil ustreljen. Z njim so izginili zelo važni tajni policijski dokumenti, ki jih ni bilo mogoče več najti.

Kmalu po ponesrečenem begu polkovnika Gyula Osko, je bil umorjen v poslopju policijskega ravateljstva na bivši Andrassijevi cesti št. 60. polkovnik Biederman, ki se je tudi udeležil kardinalove aretacije.

Po smrti polkovnika Oskaja je tajna komunistična policija aretirala še vse ostale tajne agente, ki so se bili udeležili kardinalove aretacije in je vse z njihovimi družinami vred odvedla v Sibirijo.

Grafolog in strokovnjak za pisavo in tudi za ponarejanje pisave pri tajni policiji v Budapešti, Laszlo Sulner, je slutil, kaj ga čaka, pa je s svojo ženo zbežal v Paris. Tam je izpovedal, da je on ponaredil kardinalova pisma na ameriškega ambasadorja Selden Chapina, ki so služila kot "dokazi" za kardinalovo obsodbo. Sulner je kmalu nato umrl ob priliki operacije v Parizu.

Trije madžarski notranji ministri, ki so bili v vladi pred kardinalovim procesom in med njim, ter so igrali veliko vlogo pri njegovem preganjanju, so vsi žalostno končali.

Laszlo Rajk, ki je pripravljaval in vodil propagando proti kardinalu od spomladi leta 1946 in ga je prvi obtožil, da je ameriški špijon, ki da je pripravljaval vojno med Ogrsko, Sovjetsko Rusijo in Ameriko, je bil kmalu nato v ječi obešen kot špijon.

Janos Kadar, ki je sledil kot notranji minister Rajku od avgusta 1948 do junija 1950, je dal navodila, kako je treba nastopati proti kardinalu. Dočim je bil Rajk obsojen od ljudskega sodišča, je Kadar bil obsojen od komunistične stranke in tajno obešen v ječi.

Kadarjev naslednik, minister za notranje zadeve, je postal Sandor Zold, vodja propagande proti kardinalu. Ta mož je bil prej pristaš nacizma, nato pa je postal navdušen komunist in za svoje zasluge pri propagandi proti kardinalu postal notranji minister. Pa tudi njega je dosegla usoda. Od komunistične stranke je bil pozvan, da se odpove sam ministrskemu sedišču. Mož je vedel, kaj to pomeni, pa je nato ustrelil sam sebe, svoje ženo in vse svoje otroke.

Istvan Riesz je bil ob času procesa proti kardinalu justični minister. Nekaj dni pred procesom je izjavil pri neki seji sodnega zbora: "Mi ne tajimo, da je sodišče eno izmed grozij v korist razreda. Mi moramo skrbeti, da bo to orodje sedaj ostrejšje kot kadarkoli prej. "To je isto načelo, kot ga je svoj čas izrazil Andrej Višinski, ki sedaj zastopa Sovjete pri Združenih narodih, ob priliki procesov Tuhačevskega, Bukarina, Kamenovega in Zinovjevega, ko je nastopil kot državni tožilec. "Sodišče je orodje politike," se je takrat izrazil Višinski. Istvan Riesz je bil leta 1950 odstavljen in nato obsojen z drugimi kot ameriški špijon. Neko jutro leta 1951 so ga našli obešenega v celici, kjer je služil svojo kazen.

Mlada in nadarjena madžarska pisateljica je vodila umazano propagando proti kardinalu v Združenih državah v madžarskih časopisih po navodilih budapeštanske tajne po-

licije. Kardinala je slikala kot nacista in sovražnika Judov. Tudi ta je izvršila samomor, da se je tako rešila sramote, ker so jo hoteli obsoditi kot — vlačugo. Pred smrtjo pa je napisala poslovilno pismo, kjer je priznala svojo krivdo: "Vem, da sem napak delala. Zdaj plačujem svoj greh s svojim življenjem."

Tako se komunizem povsod iznebi prič, ki bi mogle kdaj razkriti njegove zločine pred svetom. V vsem tem je pa tudi očividni prst božji.

BESEDA IZ NARODA

Pismo iz North Dakote

Tower City, N. Dakota. — Po dolgem času bom spet malo opisala, kako se imamo v North Dakoti. Imeli smo res mlo zimno, skoraj nič snega. No danes, 2. marca, ko je že skoraj pomlad pred vrati, je pa pričelo snežiti. Verjetno bo marec bolj muhav, kot so bili prejšnji zimski meseci. S pomladjo se bo pričelo tudi delo zunaj. Težko je, ko je dela veliko, delavcev pa malo. Dobro delovno moč se pa težko dobi. Zelo pogrešamo naša fanti, vojaka. Eden je v Koreji, drugi pa še v Ameriki.

Z veseljem prebiram "Ameriško Domovino," saj zdaj pozimi imam bolj čas. Če list en dan izostane, mi je kar dolgčas po njem.

Velika noč bo letos bolj žalostna, ker ne bo fantov doma.

Soročniki iz starega kraja redno pišejo, novice so pa vedno slabe. Visoki davki jih tarejo; res, da se že vse dobi, toda s čim kupiti, ko pa delajo le za davke. Priporočam vsem, ki imajo soročnike in stari kraji, da jih po možnosti podpirajo. Saj v pismih, ki jih pišejo, tožijo, da še "flik" nimajo, da bi se zašili. Lahko smo Bogu hvaležni, da živimo v tej svobodni deželi, gremo lahko, kamor hočemo, zvečer mirno zaspiamo, nič se nam ni treba bati, da bi nas odpeljali, hrane imamo več kot zadosti! Zato naj taki, ki niso zadovoljni in ki vedno zabavljajo čez Ameriko, kar grejo tja k svojemu Titu!

Ko bo spet kaj novega, se bom pa že še oglasila. Vse naročnike, stare in nove prav lepo pozdravljam!

Naročnica iz North Dakote.

Slovenska Koroška

Danes teden je AD po prvih poročilih, katera pa še niso bila popolna, prinesla, da je dobila pri predzadnjih nedeljskih volitvah slovenska Krščan. demokratska stranka 3.668 glasov. Sedaj pa imamo o volil. izidu popolne podatke in po teh je dobila KDS 3.880 glasov, to je 218 več, kakor je bilo zadnjič navedeno.

Izbrana vrsta

Število krščan. slovenskega tabora na Koroškem se je od volitev 1949 zmanjšalo za okroglo 800 glasov. Za mali narod je tudi to število že huda izguba; huda posebno še zaradi tega, ker ima večino izmed teh na vesti "Sloven, vestnik," glasilo koroške DF, ki so mu ljudje pri teh volitvah čisto upravičeno vzdevali, priimek "Brezvestnik." Nekaj manj kot 400 sloven. rojakov pa je kljub vsemu, kar se je ob teh volitvah dogajalo na Sloven. Koroškem, ostalo zvestih krščanski slovenski stvari. Ti niso samo v čast svoji ožji domovini marveč vsemu narodu. Tudi ameriška Slovenija je ponosna na to izbrano vrsto. Ti so seme bodočega slovenstva na koroški zemlji.

Zločin pred zgodovino

DF je dala pri volitvah 22. pr. m. svoje glasove avstrijskemu socializmu. S tem je zaigrala moralno pravico, da bi se še kdaj smela imenovati zagovornico sloven. narodnih koristi. Dočim je večji del sloven. koroškega delavstva zajel socializem že davno, je DFF s svojim neodgovornim ravnanjem pri teh volitvah zavedla v nem. socializem tudi lep del malega in

srednjega sloven. koroškega kmeta. To je največji zločin, ki se je zgodil ob teh volitvah na Koroškem.

Pekel se je odprl

V zvezi z volitvami 22. febr. t.l. je celov. NT z dne 26. febr. med drugim zapisal: "Naši neprijatelji smejo biti ponosni na to, da so obogatili naš materini jezik s polno kopico novih izrazov, kakršnih niti pod nacizmom nismo slišali v tako 'duhoviti' hudobnosti. Premnog je dejal, da se mu zdi, kot bi se v minulih tednih nad našo domovino odprlo peklo in izbruhalo nad našo domovino ves svoj gnev in svoje sovraštvo."

Nosilec kandidatne liste KDS pa je v svojem pismu "Koroškim Slovincem!", ki je objavljeno v ravno tisti številki NT med drugim zapisal: "Avstrijska politična zgodovina še ne pozna tako umazanega volilnega boja, kakor smo ga doživeli koroški Slovenci v zadnjih tednih. Golide gnojnice so se s strani komunizma zlivale name osebo, če prav sem si s poštnim delom služil svoj kruh in tudi svoji družini. Neoporečno sem od svojega petnajstega leta stal v slovenskih krščanskih vrstah. Ni bilo napada, ki bi me strl ali omajal. Ljudje, ki so sami na mojem domu iskali slovenske gostoljudnosti in v potrebi pomoči, ki so sami izvirali iz izrazito krščanskega slovenskega tabora, so se pod vplivom komunizma odločili za to umazano." In malo dalje še: "Nisem se v svojem življenju krasil s tujim perjem, nisem jemal od nikogar šilingov za svoje narodno delo, pač pa sem pomagal, kjer sem mogel, tudi tistim, ki so v zadnjih tednih padli kot zveri po meni. Spozabili so se celo tako daleč, da so blitili moje pokojne starše, ki že trideset let počivajo pod zemljo, to in to edino me je hudo ranilo."

Prispevek k dejavnosti krščanskega idealizma

V politiki na splošno velja pravilo: zob za zob. Nasprotniku ne smeš ostati ničesar dolžan. Če te lopne s kolom, buti ga tudi ti. Naši koroški prijatelji iz KDS se tega materialističnega pravila pri zadnjih volitvah niso držali. Naravnost občudovanja vredno so varovali osebno dostojanstvo tudi pri svojem nasprotniku. Njim v čast bodi ponatisnjeno, kar je v tem pogledu po volitvah ugotovilo njihovo kulturno in politično glasilo "Naš tednik" z dne 26. pr. m., ki takole pojasni njihovo ravnanje: "Kaj smo mogli v teh mesecih nuditi narodu boljše, kot prošnjo, naj ohrani svoj idealizem, ki mu bo v temi vsesplošnega razkroja svetil kot zlata zvezda in mu ohranjal dom in domovino. Naj dodamo še to, da za svoje morda mlade žrtve — Bog naj sodi o tem — nismo sprejeli niti enega šilinga in da smo na ljubo svojim vzvišenim načelom in v iskreni ljubezni do naroda molčali, ko so na najgusnejši način blatili našo osebnost, in doživljali celo, da so nekateri pobirali vse na nas nametano blato in ga morda vrgli za nami še drugič in tretjič. Naj bo še to prispevek k dejavnosti našega idealizma!" — Ali ne govore tako samo do skrajnosti in trpljenja in žrtvah prekaljeni značaji! KDS pa je tako z doslednostjo pri sami sebi najlepše izpričala, da njen program niso prazne besede, marveč načela, ki se jih moraš v

prvi vrsti sam držati, če hočeš, da pojdejo drugi za teboj.

Še ene volitve in potem ...

Volitve z dne 22. pr. m. so pokazale vso resnobo in usodnost položaja, v katerem je danes Avstrija. Po vsem videzu, tako piše NT, so bile to predzadnje volitve po pravih političnih demokratičnih. Večinski stranki si stojita nasproti že enakomerni — to prvič v vsej avstrijski zgodovini. Veliki zunanji in še notranji razvoj političnega življenja bo nato izsilil enosmernost, in to v vsakem primeru na račun politične svobode državljanov. Četudi ne odlašamo o tem razvoju, pristavljamo NT, bomo o njem dajali odgovore tudi mi in bodočnost bo sodila našo pravico ali krivdo. Njena sodba bo po božjih in naravnih zakonih pravična.

Razdelitev mest v koroški vladi

V koroškem dež. zboru bo imela socialistična stranka od 36 poslancev 18 (doslej 12), OeVP bo imela 11 (doslej 15), VdU bo imel 6 poslancev (doslej 8) in komunisti so ohranili 1 mandat. — V novi kor. dež. vladi bodo imeli socialisti glavarja in enega namestnika, skupno 4 člane vlade (doslej 3), OeVP bo imela enega namestnika in skupno 2 člane vlade (doslej 3), VdU enega člana vlade.

Kratke vesti

Zastopniki avstrij. zun. in trgov. ministrstva bodo v kratkem odpotovali v Belgrad na razgovor o odstranitvi ovir trgov. prometa med obema državama. — Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi (Slovenija) so začeli s pripravi za postavitev nove elektrarne na Dravi, ki naj bi imela 60,000 kilow. Po načrtu naj bi bila zgrajena 1954. To bo že šesta elektrarna na Dravi od avstrij. meje do Maribora (Mariborski otok, Fala, Vuhred, Vuzenica in Dravograd).

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

(Konec.)

Sodeč po vajini razburjenosti bi sodil po eni strani, da ne vesta. Na drugi pa kaže, da vesta. Zato velja vama zopet pogojna sodba: Ako ne vesta, da se s tem izpostavljata za komunistične laži, tedaj je temu razlog nevednost! Če pa vesta, kaj delata, tedaj pa oprostita, da pa de ostra sodba: temu kriva je zloba! — Eno ali drugo, tretje v zadevi ni.

Ako se bosta še nadalje prižadevala, da se te odgovornosti otrešata, tedaj v vsakem takem slučaju zgorajšnje vrstice ponovno preberita, pa bosta dobila vsakokrat pravi odgovor.

Na drugo, kar navajate, kaj vse sta storila za to deželo, kako sta garala, kupovala bonde, za zahvalita Boga, da je vama to priliko dal. Milijoni so, ki take prilike niso imeli. Vajina samohvala je podobna zato bolj farizejščini. Ribničan je tudi prisegal z eno roko cesarju — z drugo pa je figo kazal v žepu. What a characters!

Pri vajinem ljubeznivem znanju zame tudi vidim, da sta zelo darežljiva že kar v naprej z razno resnično in "pošteno" sodbo. Kljub temu, da me osebno ne poznata, že namigujeta: kako sem pobegnil, kako se bojim, da bi v knjigi "Belogardizem" moje ime ne prišlo na dan, kaj sem počel, ko se je "naš narod" doma boril za svobodo, sledi seveda, da moram imeti krivave roke od ubijanja kajpal! Dasi jaz dosedaj nisem še nikogar ubil, kakor le kakega komarja ali muho poleti. Vidita, s tako "resnico" vidva že sedaj pomeni udrihata. Ali se mi bosta še čudila, da zapišem: da vidva

K sodobnim svetovnim problemom

Pretekli teden je bil z ozirom nedavno na Zahod, se Sovjeti na svetovnopolična dogajanja pripravljajo na poseg v Iran.

V Teheranu v Iranu je bilo nekaj dni precej nemirno. Ministrski predsednik Mossadegh je moral iskati pred svojimi sovražniki zavetje najprej pri Amerikancih, nato pa se je zatekel v poslopje parlamenta, dokler niso njegovi pristaši postali znova gospodarji prestolnice.

Do nemirov je prišlo, ko je šah naznanil, da bo odšel iz države "na zdravljenje". V resnici pa je šah hotel oditi iz države zaradi spora s predsednikom vlade. Vznemirjenje naroda so izrabili Mossadeghovi nasprotniki in organizirali v prestolnici hude demonstracije, ki so trajale več dni. Vojaštvo je bilo prisiljeno streljati, pri čemer je bilo nekaj ljudi ranjenih, eden pa celo mrtev. Po nekaterih virih je demonstracije proti predsedniku vlade organizirala skupina okoli A. Kashanija, znane verskega voditelja Irancev. Komunistična Tudeh stranka je položaj izrabila in skušala omajati že itak šibek položaj iranskega vladarja. Mossadeghovi pristaši pa so sodelovanje s komunisti odklonili.

Z uspešno zadušitvijo nemirov si je Mossadegh svoj položaj še bolj utrdil. Zanimivo v zvezi s tem je neko poročilo, ki namiguje, da je morda nemire pripravila njegova lastna skupina. Orient je še vedno skrivnosten in poln vsakovrstnih ukan, ki jih zapadnjaki le težko spregledamo.

Po zatritih nemirih se je Mossadegh sestel z ameriškim poslanikom Hendersonom in razpravljal z njim o vprašanju rešitve iransko - britanskega spora o petroleju. V prihodnjih dneh pričakujejo njegovega odgovora na zadnji britanski predlog. Po poročilu nekega sovjetskega generala, ki je pobegnil

iz Irana, je bil razgovor o sklepih, ki so jih sprejeli predsedniki vlad, vključenih v britansko zajednico narodov lanskega decembra v Londonu. — Britanska ministra se zavzemata zlasti za vzpostavitev svobodnejše trgovine med Ameriko in Evropo.

Poleg gospodarskih vprašanj so bila na dnevnem redu gotovo tudi politična in v manjši meri vojaška. Amerika in Velika Britanija se morata dogovoriti o tem, kako zadovoljiti francosko zahtevo po varnosti pred novo oboroženo Nemčijo. Francozi hočejo imeti na vsak način ameriško - britansko jamstvo za slučaj nemškega ogrožanja, predno so pripravljene odobriti pogodbo o skupni evropski armadi in tako dovoliti Nemcem oborožitev. Angleži se bi seveda radi vsaki novi obveznosti izognili. Če jo bodo pa sprejeli, bodo pa hoteli imeti poleg Ameriko. Skušali bodo pa seveda za vsako novo obveznost dobiti od Amerike kako plačilo. Je že tako, da v politiki prav tako kakor v zasebnem življenju velja še vedno načelo: Daj, — dam!

"Stalina je zadela kap! Stalin je mrtev!" Ta vest je vznemirila ves svet, tako onega za železno zaveso kot nas tostran. Zahod se sprašuje, kaj mora pričakovati od smrti poglavarja komunističnega sveta. Ali bo nastopilo za svobodni svet olajšanje? Ali bo Stalinova smrt prinesla konec hladne vojne ali pa bo povzročila nov svetovni spopad?

Danes ne more na ta vprašanja nihče odgovoriti. Vse, kar časopisi prinašajo, so le bolj ali manj utemeljena ugibanja. Vsekakor moremo pričakovati, da bo trajalo nekaj mesecev ali vsaj tednov, predno bo Zahod zvedel, ali je Sovjetija preskušnja, ki jo je povzročila Stalinova smrt, gladko in brez škode prestala ali pa bo notranje oslabljena postala proti Zahodu popustljivejša in miroljubnejša.

Zahodni časnikiarji čisto pozabljajo, da pod diktaturo močne osebnosti le slabo uspevajo. V diktatorstvu okolici so ponavadi ljudje, ki znajo biei poslušni svojemu gospodarju, za katere pa ni vedno gotovo, če so sposobni sami prevzeti vodstvo. To velja za komunistično diktaturo prav tako kot za vsako drugo.

Andrejčka.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPERKomunistični agentje so zaposleni v vojnovaz-
nih podjetjih, kakor je Alcan v Kitimatu, B. C.

Bivši komunistični agent Patrick Walsh razkrinkuje infiltracijo komunističnih agentov, ki so danes zaposleni v gradnji najvažnejših obrambnih podjetij v Kanadi. Walsh je mnenja, da so ti komunisti v stanju popolnoma onesposobiti gradnjo največje predelovalnice aluminija na svetu.

Quebec City, Que. 5. marca. — Poprejšnji komunistični agent Pat Walsh je začel objavljati v časopisju, ki ga izdaja quebeška L'Action Catholique, članke, v katerih razkrinkava svoje lastno komunistično delovanje v preteklosti in prav tako popisuje delovanje drugih komunistov, ki so bili zaposleni z njim. V enem svojih zadnjih člankov pravi Pat Walsh, da je večina tistih prekaljenih komunistov, ki so bili zaposleni v velikem, vojnovaznem podjetju v Shipshaw v quebeški provinci, zaposlena danes pri gradnji največje predelovalnice aluminija na svetu — v kraju Kitimat v Britski Kolumbiji.

Patrick Walsh, 37-letni dolgoletni, unijski organizator, je pred nedavnim izstopil iz več komunističnih organizacij, katerim je pripadal, in je dal v intervjuu za nek katoliški časopis v mestu Quebec City izjave, na podlagi katerih je sklepali, da je pri gradnji multimilijonske aluminijeve tovarne v kraju Kitimat, B. C. zaposlenih precej komunistov.

Nanašajoč svoja pretekla izkustva na zaposlitev številnih komunistov pri gradnji aluminijevega projekta družbe Alcan v kraju Shipshaw, Que. v letih 1941 in 1942 pripoveduje Walsh, da ga je komunistična partija poslala v Shipshaw, Que. s posebno nalogo, da tamkaj uredi stvari za najemanje ljudi, ki naj bi pomagali Rusiji, potem našemu zavezniku (tu je mišljena Kanada, op. ur.) in ki bi vplivali na druge delavce in tako pospešili gradnjo. Walsh pravi, da je postal osebni tajnik gradbenega superintendenta v kraju Shipshaw, Que. Kmalu potem, pripoveduje skesani komunist, sem pripeljal v podjetje Sergeja Borka, ki je od svoje strani pripeljal v podjetje več svojih prijateljev, gradbenih delavcev, ki so bili vsi preizkušeni komunisti.

Walsh pripoveduje, da so imeli v kraju Shipshaw komunistični gradbeni delavci veliko zaščito preko v osebi župana bližnjega mesteca Arvida. Ta župan, po imenu Marcel Tissot, je Walsha in nekaj drugih njegovih pajdšev poznal, da so agentje ruskega komunizma. "Bali smo se njegovega protikomunističnega stališča," pravi Walsh v članku in potem pripoveduje dalje, kako so se ga hoteli iznebiti. Kajti vse, kar je šlo komunistični družini v tedanjem tamkajšnjem podjetju narobe v njihovih načrtih, so zvrčali na ramena "fašista" Tissota. Walsh se spominja, da je neke noči pogorela baraka, v kateri je spalo večje

število delavcev. Petnajst delavcev je pri tem požaru izgubilo svoja življenja. Walsh pravi, da ne ve, kako je do požara prišlo, a tedaj so obtožili Tissota, da ima on svoje prste vmes. Walsh je s tem v zvezi prijel v roke, pero in napisal za kanadsko revijo "Tribune" članek v katerem je napadel fašiste v tistem okraju, češ da vrše sabotažo v korist nacistov in fašistov. Župan Tissot je moral zaradi tega podati ostavko na svoje župansko mesto.

"Danes me je sram," je izjavil pretekli teden izpreobrnjeni komunist Pat Walsh, "toda v juniju 1. 1942 sem bil ponosen, da sem lahko poročal komunističnim voditeljem v Kanadi, da imamo v podjetju Shipshaw, Que. 250 izgrajenih, prekaljenih komunistov."

Razlog, čemu so komunisti tako voljno delali na tedanjem aluminijevem projektu v kraju Shipshaw, Que. je bilo dejstvo, da so s tem direktno pomagali Rusiji, ki je bila tedaj na strani zaveznikov. Toda kakor so tedaj tisti komunisti pomagali k nagli izgradnji industrijskega podjetja v Quebecu, tako so nekateri isti komunisti, zaposleni v Kitimatu, B. C., v stanju popolnoma onesposobiti ali celo uničiti gradnjo največjega podjetja za predelovanje aluminija na svetu, meni Walsh. Walsh je omenil nekatere sovjetske agente, ki so zdaj zaposleni v Kitimatu. Eden med njimi se je pred časom ukvarjal z organizirano sabotažo pri odpravljanju v Kanadi napravljenega ladjevja za Čangkaškovo Kitajsko. Nekoga drugega komunist, ki je prav tako zaposlen tamkaj, pozna Walsh kot uradnega člana sovjetske tajne policije. Ta zadnji, pravi Walsh, je diplomiral svoječasno na Marx-Engelsovim inštitutu v Moskvi.

Walsh je zaključil, da se mu zdi, da je njegova dolžnost, da posvari oblasti, da ta zadnji človek mora imeti kako posebno nalogo za sabotiranje pri gradnji obrambnih naprav ob kanadski tihomorski obali.

"Jutro brez sonca"
mu je vsč

Franklin River, B. C., 28. feb. — Spoštovano uredništvo A. D.: Vaš cenjeni dopis z dne 10.2. letos sem prejel in obenem Vam sporočam, da sem ta teden srečno prejel v roke toliko željeno knjigo "Jutro brez sonca." Iskrena Vam hvala!

Knjiga je zares krasna. Vredni je samo \$3.50, ampak bi človek dal zanj \$7. Z veliko nape-
tostjo sledim tregidiji črtomira,

Bogomile in ostalih. Knjigo priporočam vsem kanadskim Slovincem in prepričan sem, da nikomur ne bo žal za tistih nekaj dolarjev. Kdor še ni izpregledal, kakšne razmere resnično vladajo v starem kraju, naj čita to knjigo. Hkrati pa priporočam vsem kanadskim Slovincem tudi "Ameriško domovino." Časopis je vreden vsestranskega spoštovanja in časti.

V "Ameriški Domovini" mi zelo ugaja Andrejček, ki tako pridno mikasti "progresivce." Le tako naprej in brez usmiljenja po njih! Če bi bil jaz Eisenhower, bi take paglavce kar čez lužo potisnil. Ako drugega ne vedo in ako ne znajo drugega pi-

sati v svoje časopise kakor oslarije, kakršne pišejo, potem naj gredo na zapeček. Tu, kjer je blagostanje in ostalih svobodišč na pretek, se lahko širokoustijo, a pogledati bi bilo treba, kako živi brezpravna raja v starem kraju. Ko bodo vse to zares ugotovili, naj si sami naredijo zaključke.

Prisrčne pozdrave uredništvu, vsem sodelavcem "A. D." in vsem dobro čutečim Slovincem širom Kanade in Združenih držav pošilja Vaš

Camp B, Franklin River
Frank Melan
Vancouver Island, B. C.
Canada.

Slovenci — najboljši telovadci v Torontu

Pretekli teden so slovenski orodni telovadci v Torontu nastopili proti telovadcem torontske univerze in zasedli vsa prva mesta. Tekmovanje so prenašali po televiziji.

Toronto, Ont. — V sredo 21. februarja letos so imeli Kanadčani priliko opazovati slovenske orodne telovadce na televiziji, ko so tekmovali s telovadci torontske univerze in Hart House v Torontu.

Skupno z brati čehi in Slovaki so slovenski fantje sestavljali vrsto, ki naj bi tekmovala z univerzo toda nazadnje so ostali tekoni izbornih tekem v reprezentanci izključno naši fantje kot najboljši. Prva mesta so zasedli Frank Grmek, Ivan Celar in Peter Pečevnik; dobro je izvajal vaje na krogih in bradljah tudi Peter Golobič. Drugi tekmovalci so se plasirali šele na četrto, šesto, itd. mesto. Na televiziji ste lahko videli celo vajo telovadcev Grmeka in Pečevnika na drogu, telovadcev Celarja in Golobiča pa v raznih veletocih.

Škoda da zaradi pomanjkanja časa slovenski orodni telovadci niso mogli tekmovali za kanadsko državno prvenstvo, ki se je vršilo pretekli teden v Montrealu. Lansko leto si je bil priboril G. Grmek na tem tekmovalju prvo mesto na bradljah in tudi ostali slovenski telovadci niso ostajali mnogo za njim. G. Grmek brani tudi že tri leta prvenstvo v tako imenovanem "Canadian Intercollegiate Championship."

Slovenska skupina telovadcev na orodju ima v bližnji bodočnosti načrt za tekmovalje s telovadci torontske univerze in Hart House v Torontu.

Mimogrede

Arthur McNamara, pomočnik našega zveznega delavskega ministra in svoječasi osebni prijatelj pokojnega g. dr. J. Pajka, se je dal upokojiti, da je zamogel prevzeti nov položaj v kanadski zvezni vladi: visoko mesto v obrambnem ministrstvu Kanade. McNamara je bil tisti ministrski pomočnik, ki je l. 1948 omogočil, na podlagi iskrenih ednosažev s pokojnim dr. Pajkom, vselite v Kanado več študentom slovenske narodnosti, kateri bi spričo tedanjih vselitvenih pogojev ne mogli imigrirati v Kanado.

Slovenske potniške
agencije
TRANSMUNDIAL

SE PRIPOROČAJO ROJAKOM.

- ★ vozne karte za ladjo ali avion
- ★ denarna nakazila, paketi
- ★ prevodi, emigracija itd.

pišite ali nas obiščite, govorimo slovensko

CARACAS—Venezuela, Pasaje Capitollio 16

TORONTO—Kanada, 258 College St., Tel. MI 4868

MONTREAL—Kanada, 2098 St. Catharine West. Tel. FI 5306

ITALIJA - NEMCIJA - FRANCIJA

Še eno Cankarjevo pismo

Spodaj pričbujemo pismo, ki ga je pisal slov. pisatelj Ivan Cankar gospej Mariji Reisnerjevi v Novo mesto na tedanjem Kranjskem l. 1908. Pismo se nahaja v zasebni lasti v Ljubljani.

Velecenjena gospa
Marija Reisner, soproga
profesorjeva, Novo mesto,
Krain.
Cenjena gospa!
Prosim Vas, nikar mi ne zamerite moje nemarnosti; in vse-

lej pomislite, da ni radovoljna. Pride nenadoma kaj tako umazanega in zopernega, da ne more v srce lepa misel in na jezik ne lepa beseda. Človek se zaklene v izbo, pa molči — to je najboljše.

Zelo me je razveselil Vaš pomladni pozdrav; še zmirom je pred menoj na pisalni mizi. In ravno tisti dan smo imeli tukaj sneg in pusto žalost. Mah je razcefral naš kanarček, teloh pa se je veselo vzdramil. Prav od srca sem Vam hvaležen.

S tisto dunajsko predstavo, upam, da ne bo nič. Jaz čisto go-
tovo ne bom ničesar pisal; po-
sebnost pa ne, če ostane res pri-
tem, da bo stvar v prvi vrsti et-
nografska in šele mimogrede u-
metniška. Hočejo namreč, da

bi različni avstrijski narodi (ki jih smatrajo Dunajčani za Botokude ali kaj) pokazali na odru svoje "narodne" kostume, šege in navade. To sodi v cirkus, ne pa v gladališče! Ob takih okoliščinah bi jaz smatral vso prireditve za profanacijo in zasmeševanje neneških narodov. ... Morda je bila notica v "Narodu" netočna, da ste se mogli zanimati za svar.

Še predno sem dobil Vaše lepo prejšnje pismo, sem že ubogal Vaš nasvet — zdaj delam prid-

no in z resnim veseljem. Čez tri tedne, mislim, da bo dovršen roman za "Matico". Ker ga pišem s srčno strastjo, ne bo slab. Vse, kar človek resnično iz sebe napravi, brez cizrov in pomislekov, je zmirom dobro. Prav tako, kakor gotovo čutite, kedaj je izpregovorjena odkritosrčna beseda in kdaj konvencionalna. In sploh sem jaz prepričan, da ne more biti umetnik, kdor ni odkritosrčen do zadnjega. Iz tega pa spet sledi, da je tak umetnik najbolj osovražen: zakaj tis-

to, kar je globoko v srcu, je vselej v nasprotju z življenjem in nazori "spodobne" družbe. Pa sem začel modrovati! Včeraj bi Vam bil pisal, ampak pride k meni mladenič in me mori tri dolge ure. Vrag z njim! Molčal sem in mislil bogvekam — to pa je blebetalo brez nehanja. Ko je šel, sem razvetril izbo, nato pa sem nadaljeval roman.

O, kako Vas zdaj zavidam! Zdjaj bo tam že pomlad, kmalu boste imeli že zvončke in trobentice, jug bo pihal. Kaj tre-

ba ljudi, kaj vsega — da je le pomlad in da je srce samosvoje! Zdi se mi: kdor ima v sebi kaj premoženja, čuti ob enem samem ponižnem zvončku več veselja, nego prazen rodoljub v vsem svojem pijanem razmahovanju. Tudi to je velika pravica! —

Zbogom za danes pa najlepše pozdrave!

Na Dunaju 28. februarja 1908.
Ivan Cankar.

Drobline z Zapada

Novo letalsko zvezo med Ameriko in Evropo so preizkusili koncem lanskega leta, namreč preko severnega tečaja. Letala se ustavijo radi izmenjave kuriva v Edmontonu, Alberta, odkoder nadaljujejo pot čez tečaj v Thule (Grenlandija) in nato v Kopenhagen, kjer je konec njihove poti. Človekova smelost je tako odkrila novo pot, od katere si strokovnjaki ogromno obetajo, posebno še, ker je ta letalska smer menda 2000 milj krajša in jo prelete v 28 urah. Čitamo, da nameravajo zdaj poizkusiti preko Grenlandije in polarnega ozemlja še več drugih smeri, ki bi skrajšale dosedanje letalske zveze.

Todle je bilo ta teden nekaj izredno veselega. Namreč razne davke so nam malo znižali, predvsem dohodninskega in pa nekatere na luksuzne predmete. Med temi je eden, ki se ga je Kanada najbolj razveselila, — namreč "kajo" (cigarete itd.), t. j. tobak so precej pocenili, s čimer so razveselili kadilce in seve kadilke, ki jih tudi ne manjka, odkar imamo emancipacijo (ali enakopravnost po domače).

Pravkar je kanadska vojska končala dosedanje največje manevre vojnih sil, ki so se vršili na zasednem severu, t. j. v deželi skoro večnega snega. Preizkušali so novo borbeno taktiko, kljubovanje vremenskim nepriklam z in v najnovejši zimski opremi, in seve nove oborožitvene pridobitve. V manevrih so sodelovali predvsem padalci, saj je skoro edino hitro in uspešno prevozno sredstvo tam avijon. Bajle so manevri izvrstno uspeli in nam dajejo upanje, da kljub zimni ne bomo "zmznili" kar tako pred nasprotnikom, ki bi se mu zahotelo po snegu in ledu do nas.

Kot gotovo veste, je Kanada že dolga leta nepremagan svetovni in olimpijski prvak v hokeju na ledu. Taka svet. prvenstva se vrše vsako leto, navadno v eni izmed evropskih držav. — Letos bo v Švici in prvič se ga ne bosta udeležili ne Kanada ne Amerika. Da bi nekako nadomestili prireditelji to luknjo v programu, so upali na udeležitev Rusije, ki bi se sicer prvič udeležila takih tekem, toliko raje ob manjkanju dveh "buržujev" ... Obetala je prej, zdaj pa je odpo-
vedala in torej ne bo "z mačkom v žaklju" nič. Pa še za ves čas čujejo evropski glasovi, da brez kanadske in ameriške reprezentacije to nikakor ne bo svetovno prvenstvo, posebno še, ker Kanade ne bo, ki bi morala braniti svoj prvenstveni naslov. Da se ne udeležijo, je pa dovoljen vzrok: Lani so se po Evropi jezili, da oboji severnoameriški nasprotniki igrajo za evropske pojme surove. Pa je stvar le v tem, da je to način igre precej ostrejši, taktika igre je izvedena vse bolj do potankosti kot v Evropi. Kje je vzrok razliki? Tod igrajo hokej vsaj pol leta vsako leto, v Evropi je pa malo kje to možno nekaj mesecev, ker je vzdrževanje umetnih drsalic predrago. Torej evropska moštva niso v takem treningu, in tudi težko kljubujejo bolj treniranim nasprotnikom, čeprav je res, da so nekatera kar dospela posamezni borbi. No in lani so se v Evropi jezili nad o-
stro igro, letos se jim pa ne bo

treba. Drugič pa zahteva vsaj Kanada povrnitev potnih in preskrbovalnih stroškov, kar pa Švica kot prireditelj komaj zmore oz. nikakor ne, ker sami trdijo, da ne morejo plačati. Pot takihle "gadov" stane okoli 10 tisoč dolarjev. Amaterski igrači kanadske reprezentance so navadno zastopniki zapadne Kanade. V zadnjih treh letih so to bili (dvakrat Mercury iz Edmontona, enkrat pa Maple Leaves iz Lethridga) če pač ne bo svetovno prvenstvo kompletno, bo pa polovično, kot je dandanes marsikaj. Rusi so pa zaenkrat najbrže še "hokejske reve" in kjer jim ne kaže zmag in propagande z njimi ali ob njih, jih pač ni.

Pa še eno spotoma: V Moskvi so one dni "pogruntali" nekega svojevrsnega moža. Oženjen je, pa so mu odkrili grehe: Poleg žene je imel še devetnajst zarotnikov. Devetnajst, samo. Brez dvoma je bil ali pa bo sojen kot "kapitalist". Pa saj spaka tudi je, čeprav svojevrsen.

Todle, v Calgaryju izgleda, da bodo odprli polja tudi industriji, česar so se doslej mnoga mesta tod branila. Zgraditi nameravajo (100% pa še ni) tovarne jekla, ki bodo stale 70.000.00 dolarjev. Tisoče novih delovnih moči bi zaposlili s tem, celotelno.

Trenutno pomanjkanje deklet tod v Kanadi (tudi naših deklet namreč) je menda kritično, kot trdijo fantje. Res je. Novi mlajši rod pa bo v tem vsekakor na boljšem. Vsaj todle na zapadu, namice raje komandirajo punčke kot "bučmane." Te dni se je v Lethridgu "otroški vrtec" spet povečal za eno močno, fest, luštano (itd) punčko. Pahu-ljetov Ludvik bo pestoval, mama Danica pa previjala. ... Čestitamo! — Pozdrave vsem!

V Torontu je blizu tisoč Slovencev

Toronto, Ont. — Podatki iz urada slovenske župnije v Torontu izkazujejo, da je bilo konec preteklega leta v mestu Torontu 183 slovenskih družin. Podatki pravijo, da je v tem številu vključenih 629 odraslih oseb in 141 otrok, kar znaša 770 oseb. Poročilo o številčnem stanju slovenskega prebivalstva, ki je te podatke objavilo v februar-skem verskem časopisu "Božja beseda," nadaljuje, da mora biti Slovencev v Torontu več, kajti da se nekatere slovenske družine niso priključile slovenski župniji, za nekatere pa župni urad ne ve. V tem poročilu nadalje stoji, da "oblasti mnogokrat vprašujejo (slovenskega) dušnega pastirja, ali pozna tega ali onega Slovence. Mnogokrat potrebuje ta ali oni potrdilo od župnika, n. pr. za potni list ali za vselitveno dovoljenje dekleta, ki ga namerava poročiti. V vseh teh primerih mora dušni pastir izjaviti, da prosilca pozna najmanj za dobro enega leta."

Zgoraj omenjeno poročilo slovenskega župnijskega urada o številčnem stanju svojih vernikov v Torontu je trenutno edino zanesljivi vir, na katerem uteg-nemo domnevati, da mora biti Slovencev v Torontu že zelo blizu tisoč ali pa jih je celo že več.

IVAN ZOREC:

Domačija ob Temenici

I. Tačas je bila pomlad. Solnce je budilo dramečo se zemljo, sopečo v lehkih meglicah. Živali in rastline so se vznemirjale, prebujeni, živi sokovi so plali v njih. Ptici samčki so se nemirno nosili po brstčih vejah in peli in snubili, drhteče samičke so ježile in šopirile musajoče se perjice. Murni so sedeli pred luknjico in srepo strmeli v solnčni dan. Z velikimi, trudnimi očmi so zapasno mežikali v ljubo sonce; radi bi se bili brž spomnili nečesa silno lepega iz davnega časa. Ali ničesar se niso mogli domisliti, ničesar najti v drobnem spominu, le sonce je gredo, gredo in budilo.

Trlep, bogati, samogoltni, približno petdeset let stari kmet, je podaraval krompir. Pastir mu je klešaril, sam pa je držal za drevo in se skrbno oziral, ali najemnica Mina ne meče krompirjevih krljev za brazdo pregosto ali morda prereditko.

"Mina, prereditko nikar!"

"Nič se ne bojte! Pridelali ga boste, da bi ga tudi meni lahko odmerili zvrhnan koš."

"Glej tudi, da vsakega črva sproti dobro pohodiš; mrčes bi se drugače preveč zaredil."

"O, saj jih pobirajo vrane in pastirice."

Za oratarji so tresorepile pastirice, bolj od daleč pa so okorno racale plahe vrane, oprezno odletajoče in lakomno doletajoče.

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za
vaše domove, avtomobile
in pohoštvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo
ZDRAVILA
za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio
KE 1-0034

Thomas Flower Shop

CVETLICE za vse prilike
Šopke in cvetlice lahko
brzovajimo na vse kraje
Andy, Albin in Fred Thomas
(Tome), lastniki
15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200
Na domu: HE 2-1982

Ob smrti dragega . . .

se misli nehoti obrnejo na
pogrebni in dostojno od-
premo preminulega na
njegov zadnji počitek.

Slovenska pogrebna
MARY A. SVETEK vam
je v dnež žalosti na uslu-
go s svojo dolgoletno iz-
kušnjo; vaše želje izpolni
v vseh po-
ankostih;
za upanje,
ki ga ji po-
verite, ji je
sveto.

Dostojan-
stven po-
greb z vsi
osebno po-
zornostjo, ne glede na
ceno, je del posluže.

MARY A. SVETEK
SLOVENSKI POGREBNI
ZAVOD
478 E. 152 St. KE 1-3177
Cleveland, Ohio

Mož je bil stiskav, lakomen in trmoglav kakor pač vsak kmet, ki je z vsemi koreninami zapičen v lastno zemljo in ki z vsem srcem in nad vse ljubi rodno domačijo, pa zagoveden, močan in trščat dedec, da se ga je vse balo. Žena mu je bila suhotna in slabotna, vse skup je je bilo komaj za dobro njegovo pest. Nikoli ni bila kaj trdnega zdravja, zdaj je mnogo bolehal in poleževala; pa vendar je bila pridna in varčna kakor v čebelnjaku čebelice, ki jim je Trlep tako stregel. A njej ni stregel, še zadiral se je, ker je ni mogel poditi na delo. O, trd je bil, trd — da bi ga . . .

Tudi danes je bil hudo nejevoljen. Pastir mu ni prav odrival plužen, Mina je prepočasi hodila za brazdo, voli so se ustavljali in oddihavali, a delo je klicalo in sonce je peklo.

Na zavrtih je čakala Trlepa edinka Marička, ki je bila prinesla predjužnik. Roke je opirala ob boke in vdihavala vonjivi sopuh, ki je kakor tenka, siva meglica silil iz rahlih brazd in se topil v toplem solncu. Gledala je po njivah in se spomnila, da bi napela motovilca; z njim bi nemara močno ustregla bolni materi.

"Zdaj pa kar brž posedite," je silila oratarje in urno vrgla pred vola, vsa slinasta od odvajenega dela, naročaj sena.

Oratarji so seli na tla ob razgrnjeni prt, Marička pa je po nezoranih krajih njive stopila za motovilcem.

"Marička, kaj pa mati?" jo je oče ustavil in pobesil žlico.

"Kaj bi? Skrbi jih, kako delamo. Pa kašelj jih sili čezdaje huje."

"Po gospoda bi poslali," je Mina svetovala.

"V Korotan česen mlatiti!" jo je Trlep grdo zafrknil.

A Mina je še zamoderavala:

"O, te tihe sapice so do zlomka nevarne; pomladansko solnce je že nekaterga podrla . . ."

"Nič se ne boj; jezika ti ne bo usušilo!" jo je še enkrat pičil.

Mina je zamrmrala in umolknila, Marička pa se je sklanjala za grenkobno zeljo in tiho skrbelo:

"O ljuba Mamka božja z Zaplaza, kaj bi dali materi, da bi jim odleglo?"

Trlepu je predjužnik slabo teknil; pregrda mu je bila usoda, žalost prevelika.

Otožni pogled mu je šel po polju, sopečem s toplimi dihi in valovečem v napete rebri. Po zgodnjih cveticah so se obešale z rumeno bero onogavičene čebele, nad njimi so plesali lehkomišelnji roji svatujočih mušic.

Iz navade so mu šle oči do petelina, vremenskega preroka vrh rdečega zvonika, in obstale na vasi, obliči s polnim solncem in tiščeči se ob reber kakor otrok ob materine prsi.

Bele hišice so prijazno mežikale skozi sadne vrtove. Okna z modrimi okvirji so gorela v solncu in stremla v zeleno dolino, obrobjeno z bukovjem, hrastovjem in smrekovjem. Proti nebu se je sukljal tenak steber dima in se topil v krotkem vetru.

In tistale bela lisa sredi velikega vrta, tista mogočna hiša, gledajoča po polju in travnikih ob Temenici in tja v hoste, je ponosna Trlepovina.

Pogled se mu je razsvetlil, ublažil. Hodil mu je po gričih, posejanih z belimi pikicami zidanic in cerkvic, ki so se kakor bele ovčke grele na prisojnih obronkih, spuščajočih se v dolino;

zatišne tokave, vodeče semkaj, so močili ozki potočki ob krivuljastih črtah rakitja in ločja, vrb in jelš. Po sredi doline se je vila Temenica in zginjala za postoj kratkih misli v gričevju in se od daleč spet bleščala na velikem solncu.

Trlepove oči, pokojne in skoraž vesele, so se vrnile, pobožale vas, šle po rebri obakraj doline čez dolge njive in se odpočile v hosti.

Redki oblaki so se trgali in krvavo žareli v nerodnih razporkih.

Videl jih je le pastir, ki je zajezdil plug, mlet kos kruha in gledal za postovkami, trepetičmi visoko v zraku in čakajočimi na poljsko miš.

Trlepu pa so misli vasovale v njegovi hosti, v hrastovju in bukovju. Ali je kaj lepšega, kakor je bukov hosta, če je lepo zarastla? Biti mora kakor opleta njiva: nikjer nobene dušice se gošče, nikjer davečega bršljana ali nalomljenih vej, povsod le red in sled skrbnih in pridnih rok . . .

O, vse je bilo lepo, vse sam paradiz, samo . . .

Trlep je vzdihnil in, kakor da bi že predolgo počivali, strahoma poskočil:

"Poženimo spet v imenu božjem, da prej skončamo!"

Zorali so, povlekli brazde in potokli kepe. Vonj razrahljane zemlje je dehtel proti nebu.

"Sveti križ božji: — da bi srečno rastlo!" je gospodar sklenil in se razgledal po obdelani njivi.

"Na ozarh še malo prikopajta, da lahko vsadimo kakovo bučo!" je ukazal Mini in pastirju.

Sam je zapregel upehana voliča in pognal proti domu. Počasi je stopal pred trudnim vozom in se bol s hudimi skrbmi, zamahoval in odmahoval s krotovičastim bičem, kakor bi hotel odganjati težave, ki so mu legale v nemirno srce.

(Dalje prihodnjič)

Moški dobljo delo

UPSETTER OPERATORS

Izkušeni
na jeklenem kovanju
Dobra plača od ure
in od kosa
6 dni v tednu

Midwest Forge Co.
17301 St. Clair Ave. (51)

Prodajalec

Išče se energičnega moškega, ki bi prodajal avtomobile za veliko firmo, ki prodaja Dodge-Plymouth. Mi izučimo pravega moža. Izvrstna prilika za zaslužek. Kličite MA-1-0353, Mr. Bilgus. (49)

Moški dobljo delo

ARC WELDERS INSPECTORS (Structural and Machine Shop)

Prednost imajo izkušeni moški. Izučimo tudi take, ki so delali v tovarni in so sposobni.

BORING MILL OPERATOR

ASSEMBLERS

DRILL PRESS OPERATOR (Structural)

FITTER HELPERS

MILLING MACHINE OPERATOR

JIG BORE OPERATOR

JIG AND FIXTURE MAKERS

TOOL CRIB ATTENDANT

LATHE OPERATOR

SHEAR HELPER

STORAGE MAN

STORES ATTENDANTS

UNIVERSAL GRINDER OPERATORS

Prilika za napredek
Izvrstni delovni pogoji
Dobra plača od ure
Dobiček razdeljen
Bolniška zavarovalnina
to so koristi, ki jih ima EUCLID za vas.
Pridite in preiščite te prilike še DANES!
Morate govoriti angleško.
Employment urad odprt od ponedeljka skozi petek, 8 do 5; ob sobotah 8 do 12.

IV 1-4200

EUCLID ROAD MACHINERY CO.

1361 N. Chardon Rd.
Euclid, O.

Vzemite TAPCO bus na Euclid Ave. in izstopite na Chardon Rd. (53)

Dobra plača od ure GRINDERS CHIPPERS

Mi vas izučimo. Vprašajte za Mr. Krieger v employment uradu.

Wellman Bronze & Aluminum Co.
1275 E. 60 St. (50)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Moški dobljo delo

DIEMAKERS

Za srednje in velike dies
TOOLROOM ENGINE
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
DIE REPAIRMEN
Mi bi radi tudi govorili z
MACHINISTS

Visoka plača od ure in čas in pol za nad urno delo ter dvojna plača ob nedeljah. Dobri delovni pogoji in dodatek za življenjske stroške.
Ta dela pri OBEH NASIH TOVARNAH, E. 93 in Woodland ter 1115 W. 152 St., ampak ZGLASITI SE MORATE V ST. 1 employment uradu.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 St. (51)

MALI OGLASI

Sobo se odda

Opremljena soba se odda poštenemu fantu ali dekletu na 1157 E. 71 St.

Soba se odda

Samskemu moškemu se odda opremljena soba s posebnim vvhodom. Kličite EN 1-2647 od 3. do 7. ure pop. (49)

Gostilna naprodaj

Naprodaj je gostilna D-5 v slovenski naselbini blizu E. 55 in St. Clair Ave. Z poslopijem. Naslov se dobi v našem uredništvu. Nobenih agentov. (50)

Hiša za dve družini

V bližini East 185 St., 5 sob spodaj, 5 sob zgoraj, zimska (storm) vrata in okna, dvojna garaža. Vse v dobrem stanju. V spodnje stanovanje se lahko vselite TAKOJ. Zelo dober nakup.

Kovac Realty

960 East 185 Street
KE 1-5030 (51)

Sobo oddajo

Na 5801 Prosser Ave. oddajo sobo solidnemu moškemu. Kličite EN 1-5953. (49)

Hiša za eno družino

V bližini St. Jerome cerkve in Memorial šole na Lucknow Ave., 6 sob spodaj, 3 zgoraj. Klet, furnez na plin, 2 garaži, velik lot, zimska okna in mreže. Vse v dobrem stanju. Blizu trgovin in transportacije. Hiša sedaj prazna. Se lahko takoj vselite. Se mora prodati. Cena \$12,300.

Hiša za dve družini

V bližini cerkve Marije Vnebovzete in Slovenskega doma v Collinwoodu na East 157 cesti. 5 sob spodaj, 6 zgoraj, furnez na paro, 2 garaži, cementni dovoz, zimska okna in mreže, lot 45x135. Vse v dobrem stanju. Se proda za \$11,500.

Za podrobnosti pokličite
JOHN ROZANCE
LAKELAND REALTY CO.
15604 Waterloo Rd. KE 1-1668
(Mar. 5, 10, 12)

Trgovina naprodaj

Izvanredna prilika za slovenskega mesarja. Dobrodoča mesnica in grocerija v slovenski naselbini se mora prodati zaradi bolezn. Vsa pojasnila se dobi, ako kličete SU 1-4121. (mar. 11, 13, 16, 18)

Pohištvo naprodaj

Proda se pohištvo za 5 sob, vse skupaj ali pa tudi vsak kos posebej. Vse v prav dobrem stanju. Na 6615 Bonna Ave. — (49)

Karpenterska

popravila, hitro in poceni. Pokličite IV 1-9142. — (49)

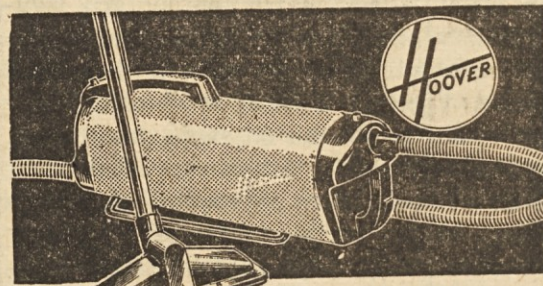
SEDAJ SE KAŽE

PREDSTAVA ŽIVLJENJE KRISTUSA

CIRCLE THEATRE

Euclid Ave. in E. 102 St.
Odprto vsak dan opoldne do polnoči

Now, we can offer
you the **HOOVER**

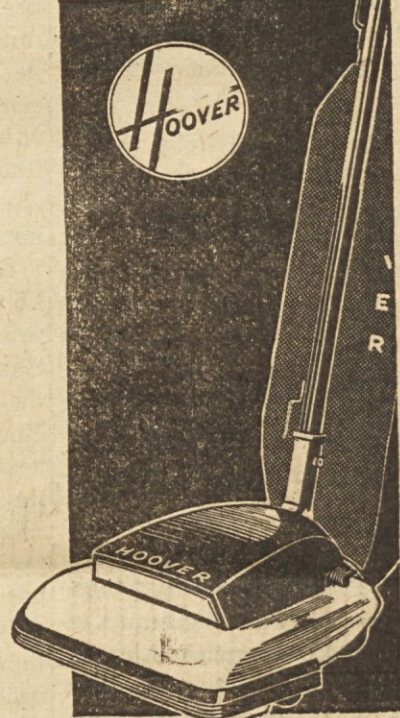
As a new Authorized Hoover Dealer we invite you to visit our store and see the famous Hoover Cleaners at our demonstration table. Or to call us for a no-obligation home showing.

BOTH TYPES—UPRIGHT AND TANK

The world-famous Hoover Triple-Action Cleaner beats, as it sweeps, as it cleans, brightens colors, preserves rugs.

Hoover AERO-DYNE Tank Cleaners feature extra-effective controlled suction and famous "Litter Gitter" nozzle. With Hoover's exclusive Dirt Ejector your hands never touch the dirt!

No other cleaner
cleans like the Hoover.
Which type do you prefer?

Big Trade-In Allowance on Your Old Cleaner

EASY MONTHLY PAYMENTS

NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.

John Susnik

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obresti

nečlanom po 5% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na
glavnico odplačuje v mesečnih obrokih

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

ČIŠČENJE — Prebivalci mestica Sutton on Sea na Angleškem čistijo s pomočjo strojev ceste in odstranjujejo ruševine. Slika kaže razdejanje ki ga je povzročil pred tedni vihar ob jugovzhodni angleški obali. Ponekod je nanese peska do 12 čevljev na debelo.